

III. évfolyam, III. szám.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre - - - - - 12 korona
Félévre - - - - - 6 korona
Negyedévre - - - - 3 korona
Egyes szám ára - - 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtök reggel.

HATÁRŐR

= UJVIDÉK, 1907. =
okt. 17. csütörtök,

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ujvidék, Széchenyi-utca 6. sz.
ahová a lapot érdeklő mindenféle
megkeresés intézendő. Ilyen meg-
kereséseket lapunk nyomdája is
elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Árvéd gróf.

Lapunk az elmúlt vasárnapon az ujvidéki szervezett munkásoknak, köztük a nyomdászoknak, csütörtöki, pénteki és szombati sztrájkja miatt nem jelent meg. Valótlan tehát néhány fővárosi lapnak azon híresztelése, hogy lapunk kiszédését a szedők azért tagadták meg, mert cikket akart közölni a szocialisták ellen. A sztrájk alatt egyik helyi ujság sem jelent meg.

A város októberi közgyűlése.

Mikorra városunk néhány száz szervezett munkása általános munkaszünetet hirdetett, azon megszámlálhatatlanok sorában volt Ujvidék város törvényhatósági bizottsága is, akik e napon, talán még a rendesnél is nagyobb munkásság kifejtésével siettek dokumentálni, hogy a *boldogulásnak* legfőbb *biztosítéka* nem a komoly ok nélküli helyezés, hanem a *folytonos, szakadatlan munka*, melyet csak a testi és lelki felüldülés s így új munkaerő szerzése végett szabad okosan és lelkiismeretesen abba hagynunk.

Október hó 10. napján d. u. 4 órakor kezdette meg nevezetesen városunk törvényhatósági bizottsága, *Balla Aladár* dr. főispán elnöklése alatt s szokatlan nagyszámú bizottsági tag jelenlétében, október havi rendes közgyűlést.

A város atyáinak ezen nagyszámú megjelenése mindenkinek feltűnt. S míg

egyesek annak tulajdonították, hogy polgárságunk ekként is tiltakozni akar szervezett munkásaink terrorizmusa ellen, addig mások azt vitatták, hogy a közgyűlés napirendjén lévő *politikai* természetű kérdések s a kereskedő társadalmunkat *vagyoni* érdekeiben érintő közegetvám ügye hozta ily nagy számban össze a törvényhatósági bizottsági tagokat.

Ezen körülményeknek tudjuk be, hogy a közgyűlés hangulata is, ezuttal, itt-ott egészen szenvedélyessé vált s hogy viharossá nem fejlődött, csupán *Balla Aladár* dr. főispán erélyes, de mindamellett tapintatos vezetésének tulajdonítható. Ezt a tényt a közgyűlés végén maguk a bizottsági tagok is, pártkülömbőség nélkül, elismerték.

Részletes tudósításunk a következő:

Napirend előtt felszólal *Virág István* s utalva arra, hogy a szabad gondolkodók pécsi congressusán gróf Apponyi minisztert, városunk díszpolgárát, kérelmelhetetlen nemzeti politikája miatt a hazafiatlan nemzetköziség mindenütt erőszakoskodó emberei megtámadták, indítványozta, miképp őt Ujvidék város közönsége nagyrabecsülésének és mély bizalmának kifejezéséül táviratilag üdvözölje.

A közgyűlés egyhangúlag elfogadta *Virág István* indítványát s gróf Apponyihoz azonnal útnak indította ezt a táviratot:

„Ujvidék szab. kir. város közönségének mai rendes közgyűlésén összejött törvényhatósági bizottsági tagjai, nemzetiségre való különbség nélkül, egyhangúlag hozott határozatukkal kimondották, hogy a Pécsen tartott szabad tanítói congressuson Nagyméltóságodat ért izléstelen támadással szemben azzal kívánunk Nagyméltóságodnak tőlük telhető elég-

tételt adni, hogy a mai közgyűlésből, úgy mint azt már többször szerencsések voltak megtenni, lelkesen üdvözlik, bizalmuknak és szeretetteljes ragaszkodásuknak kifejezést adnak, kérve egyúttal Nagyméltóságodat, hogy a magyar nemzet kulturális haladása céljából megkezdett fenkölt működését, hazafias programjához hiven, magyar édes hazánk javára tantoríthatatlanul befejezésre juttatni méltóztassék.”

Ezután tudomásul vett a közgyűlés több belügyminiszteri rendeletet s névszerinti, titkos szavazás útján a *központi választmány* tagjául megválasztotta: Dr. Baics Lázár, Milits Tivadar, Bradvarovics Koszta, Zsiros István, Dr. Lusztig Nándor, Jonson Alfréd, Dr. Belohorszky János, id. Jójárt János, Szabó Lajos, Pekló Béla, Geiszler József, Obermayer Rezső választópolgárokat, kik mindannyian a függetlenségi, vagy a szerb radikális párt tagjai.

Emek utána *Virág István* indítványára, *Geiszler József* hozzászólása mellett *egyhangúlag* elhatározta a közgyűlés, hogy a *hazafias és békés érzelmű ujvidéki munkásoknak lakóházak építhetése* céljából telkeket ajánldékoz s utasította a tanácsot, hogy e kérdésre vonatkozólag mielőbb részletes javaslatot terjesszen elő.

A *polgármester* mult havi jelentése kapcsán kimondja a közgyűlés, hogy a Dunán városunk és Pétervárad között építendő közúti vashid dolgában a függetlenségi, alkotmány és szerb radikális pártokból alakított küldöttség menjen a kereskedelmi miniszterhez.

E határozat meghozatala előtt dr. *Szlezák Lajos* kifogásolta, hogy a többségként együttműködő függetlenségi és szerb radikális pártok következetesen háttérbe szorítják a bizottságok és küldöttségek megalakításánál az alkotmánypártot.

Erre *Bradvarovics Koszta* azt válaszolja, hogy helyes, ha az alkotmánypárt részt kíván magának az ügyek bizottsági előkészítésében, azonban szükségesnek véli arra kérni az al-

Halálos hajsza.

— Képek a szabadságharcból. —

Irta: Bibó Lajos.

A lomha, nehézkes kőd egészen ráereszkedett a havasok alján fekvő kis falura, csillogó dérral diszitve fel a fák kopár ágait, melyeken sűrű csapatban varjak tanyáztak s rekedt károgasukkal szinte ijesztően verték fel a hegyszorulat mélységes csendjét. Mintha prédát, zsákmányt érezték volna. Mintha csúfos sikongásuk egy közeledő veszedelem előhírnöke lett volna, olyan rémesen, hátborzongatóan verte fel a kopár hegyek csendes viszhangját s zugott végig a völgyekatlan fölött.

És szállingott a hó is. Nagy, szeszélyes alakú pelyhekben, betakarva az utat, ezüstös szemfódelet borítva a nyomorult házakból álló falura, melynek utcái is néptelenek voltak.

Egyedül az urasági kastélyban pislángolt egy halvány mécsvilág, melynek imbolgó fényénél egy még egészen gyermekifjú állt, Keresztszegi Laczi, a báró Kemény-család fiatal ispánja s rendezgette az előtte levő asztalon a temérdek drága kincset, régi arany és ezüst tárgyakat, melyek az ő őrizetére voltak bízva, mivel a forradalom elől menekülő bárói család nem tudta hirtelen magával

vinni. Két hatalmas ládát töltött már meg a milliókat érő kincscsel, midőn hirtelen feltárult mögötte az ajtó s egyszerű, becsületes paraszt, kikelt arccal állott meg előtte.

— Készen vagyok a szánnal, uram. A négy legszebb csikót fogtam eleje s ha ebben az órában elindulunk, éjféltre talán Kolozsváron leszünk.

Keresztszegi Laczi végig nézett erősen az emberen, mintha a becsületeséget a lelkéből akarta volna kiolvasni.

— Te Gábor, nekem úgy tetszik, hogy reszket a beszéded, elfojtott a hangod és sápadt az arcom.

— Lehet, hideg van kint uram, azután... Valami olyan lassú morgást hallok a havasok felől, olyan kúrtszó, trombitaszó félet. A Gligorral, a falu kecskepásztorával is beszéltem a reggel, aki vigyorogva kérdezte tőlem, hogy készülődünk-e nagyban tünepre, mert könnyen meglehet, hogy ma estére Janku és Axintye is a kastély vendégei lesznek.

— Janku? — szisszent fel az ispán egy szörnyű gondolat hatása alatt s hirtelen becsomagolva minden értéktárgyát a ládába, kivitték a szolgálával a számba.

Azután bezártak minden ajtót, eloltották a mécses, hiszen a kastélyban nem maradt már senki, mert az oláh cselédség napokkal

előtte elszökdösött s két hatalmas fegyvert is téve a számba, neki vágtak az éjnek.

A négy ló toporzékolva iramodott ki a kastély udvaráról, végig a falun, a melynek utcái csendesek, néptelenek voltak.

És nyomukat mindenütt eltakarta a nagy pelyhekben szállodogáló hó.

Egyszer aztán világosodni kezdett az éjben. A hátuk mögött, nyugatról, a merre órákkal ezelőtt a nap leáldozott. És ennek a világosságnak nem fehéres volt a fénye, hanem vérvörös, biborszínű. És világosodott nyomban ezután előttük is, mellettük is, mindenütt, a merre tekintettek. Egy lángtenger lett az egész környék, besugározván a havasok rémséges éjszakáját borzalmas fényvel. Imitt-amott a lángoszlopok felcsaptak az égig, hogy tisztára ki lehetett venni, melyik falu ég.

A templomok tornyai világítottak a legszelben s ráadásul még a harangok is kongtak benne búsan, szivszoritóan.

Keresztszegi, az ispán, szinte remegve tekintett hátra s elborzadt attól, amit látott.

— Ég már a kastélyunk! — mondotta a kocsisnak.

— Az ám, — válaszolt az egyszerű ember. — felgyújtották az oláhok, jó volt sietnünk.

„Waltham“

A LEGMEGBIZHATÓBB

ZSEBÓRA

KIZÁRÓLAGOS ELÁRUSÍTÓ

ezüst és drágakő ékszerekben, látszerészeti cikkekben legdusabb

141.

Regényi István

ÉKSZERÉSZ, ÓRÁS, LÁT-

SZERÉSZ, VÉSNÖK. Leg-

nagyobb raktár arany,

ohinal ezüst raktár.

A „Határőr“

hirdetnivalók közlésére jutányosan vállalkozik.
részére hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal vagy a lap
nyomdája.
hirdetést szerzőket magas jutalékkal díjaz.

kormánypartot, hogy eljárjon is a bizottságok üléseire, mert ezt eddig nem tapasztalta.

Vita volt a vasúton, gőz- és uszályhajón, vagy más vízi járműveken külföldről érkező árukra behozandó kövezetvám dolgában is.

E közgyűlési tárgynál *Kubinyi Károly* dr. amellet kardoskodott, hogy egyszersmindenkorra vétessék le a napirendről.

Erre a főispán figyelmeztette Kubinyit, hogy a vita csak arra terjedhet ki: akarja-e a közgyűlés, hogy ez az ügy a mai közgyűlésen tárgyalassék, vagy pedig, amint azt a tanács javasolja, ezuttal levétessék a napirendről s hogy ez utóbbi esetben egyszersmind arra utasítsák a tanács, mikép a kérdést kellően előkészítve még az év folyamán tüzesse ki közgyűlési tárgyalásra.

Ennek dacára *Kubinyi dr.* tovább érvel amellet, hogy a kövezetvám már az eszméjét se fogadja el a közgyűlés.

Erre a főispán, élénk helyeslés kíséretében, megvonja a szót Kubinyitól.

A közgyűlés, névszerinti szavazás útján, 38 szavazattal 25 ellenében, a tanács javaslatát fogadta el s így a kövezetvám dolgában lesz még szó a törvényhatósági közgyűlésen.

Ezután több városi építkezéssel kapcsolatos ajánlatok, valamint városi földek és terrek bérbeadása dolgában döntött a közgyűlés.

Ezek közül kiemelendő, hogy *Mayer Imre* szállodásnak bérbeadja a város a jövő évben kezdődő 10 évre, 5000 K. évi bérért a városháza előtti teret, hogy ott rendkívül izléses és mozgatható nyári kioszkot építsen.

Elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy a „Részvénytársaság villamos és közlekedési vállalatok számára“ elnevezésű budapesti cégnél folyószámlára 300.000 K. t kölcsön vesz, hogy a gyámpénztárból és a városi kezelés alatt álló alapokból egyeseknek adott kölcsönök kamallábat 1907. évi január 1-jére visszamenőleg 5%-ról 6%-ra felemeli s hogy több szabályrendeletet a felmerült kívánal-

makhoz képest módosít, hogy a kereskedelmi és iparkamara által városunkban létesíteni szándékolt ipari tanfolyam költségeihez hozzájárul.

Ekkor szözlásra jelentkezett dr. *Szlezák Lajos* azzal, hogy sürgős interpellációt kíván előterjeszteni.

Minek utána a főispán a szólás jogát dr. *Szlezáknak* megadta, dr. *Szlezák Lajos* előadja, hogy a szervezett munkások által terjesztett röpirat szerint, az ujvidéki rendőrségnél egy *Schiff Rafael* nevű munkásvezért megverték. Előadja továbbá, hogy ha ez igaz akkor azt a törvényhatósági bizottság nem hagyhatja megtorlás nélkül. Ezért magyarizatot kér a főkapitánytól.

Az interpellációra dr. *Demetrovics Vladimir* főkapitány a következőket válaszolta: a délelőtt folyamán 30—40, munkás kinézésű ember jött egy csoportban befelé a Futaki-utczán. Mivel az ujvidéki szervezett munkások azt hirdették, hogy aki október 10. napján nem tart velük, annak baja lesz, meghagyta a rendőröknek, hogy október hó 10. napján semmiféle csoportosulást ne tőrjenek. Ezen útastitáshoz képest a rendőrök ezt a 30—40 emberből álló csoportot is feloszlatták. A rendőrség eljárása nem tetszett azonban bizonyos *Schiff Rafael* nevű munkásvezérnek, bejött a rendőrséghez s ott fennhéjázó hangon leczkértette a rendőrséget. A jelenlevők többször figyelmeztették, hogy a dologban nem érdekelt, nincs hozzá semmi köze s így távozzék. *Schiff* azonban tovább szavalt, sőt gorombáskodott, mire a rendőrök kituszkolták a városházából. Lehetséges, hogy eközben sérüléseket szenvedett, de azokat magának tulajdonítsa.

A közgyűlés a választ egyhangú helyesléssel tudomásul vette.

Ezután a közgyűlés az ujvidéki munkások szakszervezetének abbéli kérelmét, hogy munkásotthon létesítése céljából ingyentelket adjon nekik a város, vita nélkül egyhangúlag

elutasította azon indoklással, hogy ily célra még hazafias és érdemes egyesületeknek is alig tud valamit juttatni s midőn még néhány szabadságolási, fizetésjavítási és fizetési előleg iránti kérelem dolgában hozott határozat, a közgyűlés, esti 9 órakor, a főispánt éljenezve befejeződött.

APRÓ HIREK.

Apponyi az ujvidékiekhez. Ujvidék város törvényhatósági bizottságának lapunk más helyén közölt üdvözlő soraira gr. *Apponyi Albert* közoktatási miniszter a következő köszönő sorokat intézte *Balla Aladár* dr. főispánhoz: „Hazafias állásfoglalásukért és szeretetteljes ragaszkodásuk nyilvánításaért fogadják hálás köszönetemet. A nemzetbontó törekvések elleni küzdelemben számítok e haza polgárai óriási többségének tetterős támogatására.“

Képviselőnk sikere. Az országgyűlés képviselőházának újraalakulása alkalmából *Teleki Arvéd* gróf orsz. képviselőnket a függetlenségi és 48-as párt az intéző bizottságának, a képviselőház pedig a közgazdasági és pénzügyi bizottságainak tagjává választotta. E bizottságokba a legtekintélyesebb képviselők szoktak bejutni.

Ügyvédek köréből. A magyarországi ügyvédeknek Budapesten lefolyt congressusán Ujvidékről *Rohonyi Gyula* és dr. *Barta Félix* ügyvédek vettek részt. A gyűlés Rohonyi Gyulát a választmányba bevalasztotta.

Áthelyezések a bíróságnál. A király *Sándor Károly* óbcesei betétszerkesztő-járásbíró, aki városunkban is hosszabb időn át működött mint betétszerkesztő bíró, — *Jokajba, Keményffy Aladár* ujvidéki járásbírósi al-bíró pedig Pápára, saját kérelmükre, hasonló minőségben áthelyezte.

Művészek hangversenye. Az országos gyermekvédő liga javára szombaton este, az Erzsébet szálló nagytermében, fővárosi műve-

Azzal közzé vágott a négy táltosnak, hogy a szánkó, mint a villám száguldott tova a fekete éjszakában.

Az ispán egyik kezével magához szorította a fegyvert, a másikat pedig szeme fölé tartva, belemélyedt tekintetével a havas, ködös messzeségbe, hátha valamit látna. Nem lehetett, a vöröses fény összeolvadt az éj sötétjével.

Hanem valamit hallott.

Valami félelmes, pokoli hangzavart, a mi hasonlított az éhes farkas kinordításához, ami megfagyasztotta ezrek szívében a vért. A merre ez a láma hallatszott, ott aratott a halál és bizonyosra lehetett venni, hogy arra jár az oláh. És a szörnyűség zaj egyre közelebb, erőteljesebben hangzott, minden oldalról, véstjósloán, fenyegetően, hogy már azt is ki lehetett belőle venni, miszerint rengeteg ember a Hóra és Klóska énekét fujja. A havasok félelmes marseillejét, azt a sötét emlékü nótát, melynek keresztelőjén patakokban folyt az erdélyi magyarság ártatlanul kiontott vére.

Az ispán megrezzent s oda szölt a kocsisnak:

— Hallod azt a nótát?

— Hallom, az oláhok danája, a közeledő halál hirnöke, az üzenet, hogy nem sokáig élünk.

— Gondolod?

— Tudom. Az ut a menekülés elől mindentűt bevágva. Elöttünk, mögöttünk, jobbra és balra, mindenütt az oláh s ezek nem ismernek kegyelmet, irgalmat.

Ebben a pillanatban a szán megállott. A négy ló prüszkölve hátrált meg attól a fekete ségtől, a mi a hóval fedett árokban mozgott s a másik pillanatban már egy fegyverdördülés hallatszott egészen közlelől, hogy a golyó ott füttyült el a Keresztszegi feje mellett.

— A halál! — szölt az ispán s magasra egyenesedvén a szánkóban, maga csördített közé a négyesnek.

És a míg a megszilajodott lovak vadul vágattak annak a fekete gyűrűnek, mely egyre keskenyebbre és szűkebbre fonódott körülöttük s amelyről már tudták, hogy a Janku tábor, Keresztszegi izgatott hangon szölt a kocsisához:

— A mai éj a halál éjszakája. Közülünk aligha látja egyik is a holnapi virradatot. Hanem azért Gábor, mondd nekem mégis valamit. Ha én meghaltam s te életben maradsz, elmész Kolozsvárra s ha lehet, átadod ott a báróknak ezeket a kincseket. Azután pedig tovább mész, a székelyföldre, az anyámhoz, megcsókolod neki helyetben a k zét s megmondod, hogy láttál meghalni egyetlen köny egyetlen sóhajtás nélkül a hazáért, ajkaimon imával, melyben áldást kértem reá és testvéreimre. Megteszed amire kértelek?

A kocsis, az az egyszerű paraszt ember a szívére tette a kezét s megesküdött:

— Isten engem úgy segíyen!

— Jól van. Köszönöm. Most pedig vegyed a gyeplőt, az ostort és azután hajts, ahogy tudsz. De vissza ne tekintél soha, ne nézz az arcomba!...

A négy ló rüpillt ismét, a míg egyszer megtorkollott az emberáradatban.

A szán oda ért a fekete hadrendhez s Keresztszegi egy pillanat alatt körül vevé az oláh banditáktól, kik kezökben lándzsával kaszákkal és botokkal támadtak reá, míg ő fegyverét használva, nem egyet küldött közülük a másik világra.

Hanem egyszer leroskadt ő is. A szeme elhomályosult és ajkain megfagyott a kiáltás. És leroskadt a kocsis is, egyetlen jajszó, egyetlen kiáltás nélkül.

Csak a négy ló száguldott tovább.

Karácsony első ünnepén, mikor már Hunyad felől bevonult a magyar honvédség az addig elfoglalva tartott városba, állott meg a négy ló Kolozsvár piacznar Ugy fogták el a templomba menő emberek, mert látták, hogy csurog róluk a vér és verejték és nincsen, aki hajtsa.

A szánban találtak egy fiatal embert és két nehéz vasládát.

Az ifjut, kinek mellén megaludtt a vér, de a kinek azért a szive dobogott, bevitték a kórházba, a nehéz ládákat pedig a városházára.

Az orvosok konstatálták a sebesültről, hogy nincsen mentség a számára, megöli a sebláz és megölik azok a golyók, melyeket az oláhok löttek beléje. A feje is össze volt verve botokkal, a karját pedig egy lándzsa szurta által. Kinlódott és vergődött az ágyon s csak alkonyadt tájon jött egy kissé eszméletre, amikor elmondta az éjszakai eseményeket s megkérte a körülállókat, hogy a két láda kincset adják át Kemény báróknak.

— Elhoztam mindent. Nem hiányzik semmi és átadom becsülettel, hogy ne érje szegény szegény családom!

Alig tudott beszélni, hanem azért tudakozódott az övéiről s üzenetet küldött mindenkinek.

És azután meghalt.

Abban a boldog, jóleső tudatban, hogy emléket megörzök tisztán s megsiratják sokan: az apja, anyja, tevérei, szerelmes mátkája.

Pedig hát...

Öreg katonák beszélték a temetésekor, hogy az apját Beszterezén lövette főbe Urbán, a bátyja elesett Deésnél, az öccse Margittán, hogy jegyesét megölték az oláhok s hogy az anyja nem siratta meg egyikőjüket sem, mert az minden nap csak várja, hogy majd haza térnek...

Ha nem is ingyen, de mégis jól és olcsón akar vásárolni, úgy ne mulassza el **STEINER GYULA** férfi- és női divatáru'ázát az „Arany almához”-hoz, Ujvidéken, Fő-utca 19. sz. alatt („Mödlingi cipőgyár” raktárával szemben), megtekinteni, ahol is az összes e szakmába vágó cikkek, u. m.: férfi- és női-fehérműk, nap és esernyők, harisnyák, nyakkendők, bőr- és szövött-keztük, csipkék, szallagok, női-kézimunkák és kézimunka-kellékek stb. **a legnagyobb választékban** kaphatók. 142

szelek közreműködésével rendezett hangverseny minden tekintetben fényesen sikerült. Nagy és szép közönség mélyeséges gyönyörrel élvezte gr. *Zayné Bárdi Gabi* és *Batizfalvi Elza* remek énekeit, *Paulay Erzsébet*, *Jollagi Adolf*, *Mártonfi (Löbl) Róbert* szép szavala-tait és *Hajós Károly* kiváló zongorajátékát. A szerepelt művészek közül *Mártonfi (Löbl) Róbert* városunk szülötte s ezen a révén az ő diadalmos szereplését kettőzött örömmel szemléltük.

Pénzügyi kinevezés. A pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök *Roska Oszkár* ujvidéki adóhivatali gyakornokot a budapesti IV. kerületi állampénztárhoz ideiglenes minőségű adótisztte nevezte ki.

Magyarosított név. A hivatalos lap közli, hogy *Glückselig Leó*, az ujvidéki cs. és kir. 6. sz. gyalogezred főhadnagya vezetéknévét *Horvát*-ra változtatta.

Eljegyzés. *Pankovits Aladár* ökörmezői betétszerkesztő albiró, akinek városunkban kiterjedt ismeretsége van, eljegyezte *Oravetz Sáriát*, *Oravetz Kálmán* dr., Barsvármegyei főorvosának és *Szecska Saroltának* leányát Verebélyen.

Október 10-dike. Szervezett munkásaink vezérei „vörös”-nek és „véres”-nek hirdették október 10-dikét, ez a jóslásuk azonban rendőri és katonai hatóságaink körültekintő intézkedéseinek s a munkások túlnyomó része józanságának következtében szerencsére nem teljesedett be. A „nagy nap” lefolyása alig különbözött más hétköznaptól. Az üzletek éppen úgy, mint egyébkor, egész napon nyitva voltak s a munkásoknak is több mint 3/4 része dolgozott. Így azután azt a körülményt, hogy mintegy 400 munkás „szünetel”, alig vettük észre. Ezt különben a folytonos sztrájkok miatt egyébként is már megszoktuk. Ha október 10-dike mégis különbözött valamilyen a többi hétköznapoktól, azt az eredményezte, hogy a katonaság készenlétben volt s folytonosan rendőri őrzések cirkáltak a város utcáin. Ezt azonban indokolta tette éppen a munkások vezetőségének október 10-dike előtt tanúsított terroristikus magatartása. Hiszen apró esetek még így is fordultak elő október 10-dikén a rendőrség és a munkások közt. Ilyen volt például a Schiff féle eset, amelyről részletesen közgyűlési tudósításunk számol be.

Általános sztrájk. A szervezett munkások, a Schiff-féle esetből kifolyólag, csütörtökön este kimondották, hogy mindaddig, míg a rendőrség bocsánatot nem kér Schiff-től, általános sztrájkba lépnek. A sztrájk, tart ma is, habár nem „általános”, mert a szervezett munkások közül is hétfő óta már nagyon nem dolgoznak. Azokat a munkásokat, akik hétfőn nem kezdték meg a munkát, a munkaadók elbocsájtották s ezáltal egyáltalán nem alkalmazták. Az elbocsájtottakat a rendőrség, amennyiben nem idevaló illetőségűek s a személy és vagyonbiztonságra veszélyesek, az illetőségi helyére eltoloncolja. Ily toloncolás eddig már több esetben történt.

Szervezkednek a munkaadók. Az ujvidéki gyárosok, kereskedők és iparosok elhatározták, hogy jogos érdekeiknek minden irányban, de különösen a munkások ellenséges magatartásával szemben leendő megvédelmezése végett szervezkednek. A szervezkedő gyűlés vasárnap d. u. 3 órakor az állami kereskedelmi iskola tornacsarnokában lesz.

Halálozás. Súlyos csapás érte *Pekló Béla* építőmestert és nejét, *Gasteiger Gizellát*. 11 hónapos kis leányuk, *Lujza* e hó 10. napján rövid szenvedés után meghalt. Temetése 11-dikén d. u. 4 órakor ment végbe a szülők Alkotmány-utca 31—33 sz. ievő házából, a rom. kath. egyház szertartása szerint.

Tanítók lapja. „Tanítózövetség” czimen új tanügyi és népnevelési szaklap indult meg Óbecsén. Felelős szerkesztő: *Göndör Ferenc*. Megjelenik minden hó 1. és 15. napján. Előfizetési ár egész évre 8 K.

Épül az új kórház. A csütörtöki közgyűlésen az új kórház munkáit a következő vállalkozók kapták: a föld, kőműves és elhelyező, vas, fém, Etternittetésedési és bádigos munkát: *Pekló és Linarics* ujvidéki; a vasbetonmunkát: *Rella N.* budapesti; a facementető és aszfaltelszigetelő munkát: *Poznanszki és Strelicz* budapesti; a műkö kőfaragó munkát *Melocco Péter* budapesti; a beton és burkoló munkát *Walla József* budapesti; a lakatosmunkát *Bernold Lipót* ujvidéki; az asztalos-és szobafestő munkát *Dusák Henrik* szegedi; az emailfestést *Hodoványi Andor* ujvidéki; az aszbeszt padozatot *Doloment r. t.* budapesti; az üvegesmunkát *Fischer Emil* és *Mayer* ujvidéki; a kárpitos és redőnymunkát *Schillinger Simon* budapesti cég. Mindezen munkákat, az előirányzott 380.000 K.-nál 28000 K.-val kevesebbet vállalták a vállalkozók.

Házasságot kötöttek. *Nagy Sándor* városi tisztviselő vasárnap házasságot kötött *Kalenics Milanával* Zomborban.

Szociállisták és a hazafiság. Október hó 10. napján a budapesti nemzetközi szociáldemokrata párt egy küldöttsége járt *Jusch Gyula* képviselőházi elnöknel. A küldöttség szónoka egyebek közt a következőket is mondotta: „Felforgatóknak és hazaelleneseknek neveznek bennünket. Mi szociáldemokraták kijelentjük: hogy ennek az országnak, amelyben születünk és élünk, teljes politikai függetlenségét, az ipar és kereskedelem felvirágoztatása miatt teljes gazdasági önállóságát, tehát az önálló vámterület slürgös megvalósítását akarjuk. Az ország népének megélhetését, haladását, intézményes alapon biztosítani és fejleszteni kívánjuk. Azt a Magyarországot, amelyben a népparlament reális hazafiság szellemétől átítatott szociális törvényeket intézményeket alkot, s amelyeknek a megalkotásában pártunk is közreműködhet, mi is meg fogjuk védelmezni lelkesedéssel minden ellenséggel szemben. Ez a mi hazafiságunk, amit meg fogunk tartani és ennek a hazafiságnak a követésére akarjuk megnyerni egész Magyarország népét”. — Ilyen hangon már tudnánk beszélni egymással s talán megérthetnénk is egymást.

Gyűjtés síremlékre. A helybeli állami polgári fiúiskola tanári kara elhatározta, hogy korán elhunyt kártársuk, *Szvirék Gyula* sírján síremléket állít fel s ennek költségeire gyűjtést indít. Bármily csekély adományokat mi is elfogadunk, nyilvánosan nyugtázzunk s azután rendeltetési helyére juttatjuk.

Nőegyleti mulatság. Az „I. Ujvidéki Nőegylet” folyó évi november hó 9-én, a Mayer szálló nagytermében hangversenyt rendez szegény gyermekeknek karácsonyi felruházására. Az estélyen közreműködnek: *Maitinszky Emma*, *Koda Verica*, *Kovács Janka*, *Nyiry Béla* és dr. *Elschleger Dezső*.

Vasuti szerencsétlenség. A tőlünk reggel 8 órakor Budapestre indulni szokott gyorsvonat csütörtökön délbe az erzsébetfalvai pályaudvaron összeütközött egy tehevonattal. A vonatokon utazók közül hárman meghaltak s számosan többé-kevésbé megsérültek, azonkívül mindkét mozdony és több kocsi megrongálódott. A sérültek között volt dr. *Kaiser Pál* ujvidéki ügyvédjelölt is, de már nincs semmi baja. Az összeütközést téves jelzés okozta.

Bácska nem enged. Bácsbodroghvármegye őszi termésének eredményéről most tették közzé a hivatalos kimutatást. Eszerint az idén még a tavalyinál is jobb őszi termése volt a Bácskának. Kiváltképpen a tengeri termés emelkedett nagyon a tavalyihoz képest.

Insultált rendőr. A hét egyik napján *Milics Jéfa* ujvidéki bocskorosmester egy rendőrt azért, mert az őt a rendre figyelmeztette, megtámadta, számját letépte s mindenféle sértő kifejezésekkel becsmérelte. Hatósági közeg elleni erőszak miatt pörbe fogják.

Földrengés nálunk. Pénteken d. u. 4 órakor keletről nyugatra haladó, másodpercnyi hullámos földrengés volt városunkban. Kárt nem okozott.

Tűz a vasútnál. Szerdán este, amint az esti gyorsvonat kivonult a vasúti állomásról, lángok csaptak ki az indóház balszárnyának tetőzetén, éppen a vasúti vendéglő helyiségei fölött. A lángok láttára a vasúti személyzet rögtön a tetőzetre sietett, azt az indóházi épület várótermei fölött eső részén kettévágta s ekként a tűz tovaterjedését meggátolta úgy, hogy a tetőnek csak 1/3-része lehetett a tűz martalékává. Közben a harangok jelzésére a tűzoltók s a katonai készütségek is megérkeztek, akik azután a tüzet teljesen elfojtották. A tűz minden bizonnyal a vendéglő kéményéből származott. A kár 12000 K. körül van.

Talált ló. A város határában, az egyik vasuti töltés mentén egy gazdátlan lovat találtak. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségnél. Ha a tulajdonos 24-dikéig nem jelentkezik, a lovat elárverezik.

Vitriolos merénylet. Csütörtökön d. e. a bíróságnál pörösködtek özv. *Göz Péterné* és *Mazány Mihályné* ujvidéki lakosok. Gözné a pert elvesztette, amí annyira felbőszítette, hogy ellenfelét, Mazánynt, még aznap este leöntötte vitriollal. Mazányné súlyos sérüléseket szenvedett. A bosszuálló asszony ellen megindult a bűnvádi eljárás.

Öt évig vád alatt.

Végre is felmentették.

A titeli járás főszolgabírája még 1903. évi március hó egyik napján hivatalvizsgálatot tartott Dunagárdony község jegyzői hivatalában.

A hivatalvizsgálat számos rendetlenséget állapított meg, amelynek következtében az egész községi előljároság ellen fegyelmi eljárás indult.

A fegyelmi eljárás során *Sikopária Dusán* községi jegyzőt, a községi bírót és a község pénztárnokát hivatalvesztésre ítélték s egyszersmind elhatározták, hogy a fenforogni látszó bűncelekmények megtorlása végett a büntető bírósághoz is átteszik az iratokat.

Ez meg is történt, amely után a kir. ügyészség indítványára az ujvidéki törvényszéknél megindult a bűnvizsgálat több rendbeli hivatali sikkasztás miatt *Sikopária* és előljáros társai ellen.

A vizsgálat befejeztével az ügyészség megvádolta *Sikopária Dusán* községi jegyzőt és *Kosztics Péter* községi pénztárnokot azzal, hogy a hivataluknál fogva kezeikhez jutott 2810 K.-t együtt, azonkívül külön még *Sikopária* 391 K. 20 f.-t, *Kosztics* pedig 102 K.-t jogtalanul eltulajdonítottak. *Bugarin Trifun* községi bíró ellen az ügyészség elejtette a vádat.

A vádirat ellen *Sikopária* képviseletében néh. *Zombory László* ügyvéd kifogásokat adott be a törvényszék vádtanácsához, amelynek folytán a vádtanács új vizsgálatot rendelt el.

Az új vizsgálat Dunagárdony községben 3 napig tartott, de az ügyészség a vádat ennek utánna is fenntartotta, mihez képest a vádtanács vád alá helyező végzést hozott.

Erre a sokat húzódtott kinos ügy főtárgyalásra került.

A főtárgyalás csütörtökön folyt le a törvényházban.

A törvényszék *Csarsch Dezső* törvényszéki elnök elnöklése alatt *Sántha Ármin* és dr. *Fekete Pál* törvényszéki bírákból alakult meg.

A főtárgyaláson a vádlottak padján *Sikopária Dusán* csak egyedül ült, mert vádlótársa nem győzte bevárni a főtárgyalás idejének eléréjét s meghalt.

A főtárgyaláson *Kardcsanyi István* kir. alügyész a vádlott tagadásával szemben tanukkal és szakértőkkel törekedett a vádat bizonyítani.

A bizonyító eljárás befejeztével dr. *El-schleger Dezső* ügyvéd, Sikoparia Dusán új védője a vádlott jegyző felmentését kérte, mert nincs bizonyítva, hogy védenca dunagárdonyi jegyzősködésének tartama alatt a hivatalánál fogva kezeibe került pénzekből csak egy fillért is eltulajdonított. A védő szerint a bűnvádi eljárás során sem derült ki egyéb, mint a fegyelmi eljárás során, vagyis, hogy Sikoparia Dusán dunagárdonyi jegyzőségének idejében a dunagárdonyi községhezán nagy rendtelenség volt, ezért azonban Sikoparia már megkapta a büntetését akkor, midőn a közigazgatási fegyelmi hatóság hivatalának elvesztésére ítélte.

A törvényszék a védő érvelését elfogadta és Sikoparia Dusánt a vád alól felmentette. Ez a felmentő ítélet azonban még nem jelenti az öt év óta folyó bűnvádi ügy teljes befejezését, mert az ítéletet *Kardcsanyi István* kir. alügyész megfellebbezte s ha ezen fellebbezéshez a szegedi kir. főügyész is hozzájárul, akkor még a szegedi kir. ítéletábrán is meghányják-vetik majd, hogy milyen is volt hát a községi közigazgatás Dunagárdonyban Sikoparia Dusán jegyzősködésének idejében?

Sikoparia Dusán most aljegyző Óbecse nagyközség előjáróságánál s ott mindenkinek megelégedésére tölti be sok munkával járó hivatalát.

Felelős szerkesztő: Medvetzky Imre dr.

H I R D E T É S E K.

8281/1907. tkv. szám.

Árverési hirdetmény.

A titeli kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a *Braun Emil* felsőkaboli lakos végrehajtatónak *Gavrilov Pál* felsőkaboli lakos végrehajtást szenvedett ellen 100 korona tőke és járulékaik iránt folytatott végrehajtási ügyében az ujvidéki királyi törvényszék, s a titeli királyi járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság területén a felsőkaboli 368. számú telekkönyvi betétben *Gavrilov Pál* (nős Csuresin Szókával) nevében felvett az A. I. 1-2. sor 293. 294. hszám 91. összeírási számú ház 367 négyszögöl udvar és 473 négyszögöl kert 672 korona becsáron nyilvános árverés útján el fognak adni.

Határnapul az 1907. évi október hó 30. napjának délutáni 3 órája Felsőkaboli község házához kitűzetik, oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon a becsáron alól is el fog adni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, a melynek 10%-át venni szándékozik készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és a 1881. évi 3333. számú J. M. számú rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 570. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

Vevő köteles az árverési vételárat 2 egyenlő részletben és pedig az elsőt 25 nap alatt,

a másodikat 45 nap alatt az árverés napjától számított 5%-os kamatokkal együtt a titeli királyi adóhivatal, mint bírósági letéptéztárnál lefizetni.

Kelt Titetelen, 1907. évi július hó 4. napján. A királyi járásbiróság, mint telekkönyvi hatóságnál.

Lestyánszky,
kir. járásbíró

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy eddigi lakásomról **Fő-utca 8. sz. I. Jobbra** költöztem.

Mint eddig is elvállalok bármilyen fehérnemű varrást, mitt a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben készítek

Kiváló himző erővel rendelkezem úgy, hogy a legkényesebb izlésnek is megfelelő mennyiségű kelengyét készíteni is képes vagyok.

Uri leányoknak fehérnemű-varráásra tanítását elvállaloni.

Tisztelettel:

Halász Ernésztin.

160. 3.

*Mielőtt
teát vásárol
fontolja meg
"Tékerek féle tea"
"alegfinomabb minőségű!"*

**Dr. Kovács
Kézipasztája**

féltölti védjeggyel valódi, 3 nap alatt minden kezét gyönggédde és fehérre varázsol. 1 korona 20 fillér. 122
Hozzávaló szappan 1 korona.
Főraktár: Gyógyszertár
Budapest, VI. Liszt-Ferencváros-tól 20.
Megjelent új kiadású
"Toilette-títkok"
kivánatra ingyen és
bérmentve.

Eladó, vagy bérbeadandó

a Kigyó-utca 50. szám alatt lévő

Parsetich-féle ház.

A házban 6 szoba van a szükséges mel-
lékhelyiségekkel

Bővebb felvilágosítást ad *Haller Géza*,
az ujvidéki takarékpénztár könyvelője.
166-3.

Egyetemi hallgató,

ki a tanításban nagy jártassággal bír,

középiskolai tanulót

megfelelő feltételek mellett tanít.

Címe megtudható a kiadóhivatalban

Boroladás.

F. hó 19-től kezdve saját termésű Pro-
valia hegyi kitűnő

boraimat

üvegekben, vagy útcára kimérve a következő

árakban eladom:

Risling, Furmin és Siller bort, 1 lit. 64 f.-ért,
Szlanka és fehér ruzsica bort 1 lit. 60 f.-ért.

Nagybani és hordonkénti eladás egyes-
ség szerint.

Saját égetésű törköly pálinkát literen-
ként 1 K. 20 f.-ért adok el.

Tisztelettel:

Tomann Márton.

Alkotmány-utca 18. sz. a.

TAKACS-féle gyomorsó

egyedüli biztos hatású szer ma...
nal, ára 3 korona. — Nagy jövedelem marad a
gazda kezében, ha apró szárnyasai elhullását
megakadályozza, ezt csak a

BAROMFI-TINKTURA

használata által éri el, ára 90 fillér. — Kik sümör-
hajban szenvednek, azok használják a

FOLYÉKONY ECETSZAPPANT,

amely kitűnő gyógyszernek bizonyult számos
esetben K 1-20

Takács István „Mátyás Király” gyógytár

CINKOTA. (Budapest mellett).

143

PÁRISI NAGY =
LÁTVÁNYOSSÁG!

DUNGYERSZKY SZINHÁZ, UJVIDÉK

PÁRISI NAGY =
LÁTVÁNYOSSÁG!

ÉLŐKÉPEK a világ
minden részéből.
Operák, vígjátékok
és varázselőadások
stb. stb.

A műsor Párisból
érkezik!

Szombat, október 5-től kezdve minden este 8 órakor a

PÁRISI KINEMATOGRAF-SZINHÁZ DÍSZELŐADÁST

tart fényes műsorral.

A képek életnagyság-
ban lesznek bemutatva.

NAPONTA
UJ MŰSOR.

A vetítés eredeti
„Edison”-féle gé-
pekkel történik.

Helyárok: Földszinti és emeleti páholy: 1-4. sz. K 8.— (5 személy), 5., 6., 7. sz. K 6.—. Földszinti támlaszékek: 1-4. sor K —80, 5-12. sor K 1.—. Erkélyülés K 1.—. Emeleti zártzések 1-ső sor 60, 2-ik 40, állóhely 20 fillér.